

Wuduâ€™a

Description

Akka lugaatti wuduâ€™uni jecha wadaaâ€™ah jedhu irraa kan fudhatameedha. Wadaaâ€™ah jechuun qulqullinnaa fi bareedinna. Akka shariâ€™aatti wuduâ€™a jechuun kutaalee qaamaa afran qulqulleessuuf bishaan fayyadamuudha. Kutaaleen qaamaa kunniinis: fuula, harka lamaan, mataa fi miila lamaan.

Hukmiin wuduâ€™aa nama salaataa fi wanta wuduâ€™a barbaachisuu hojjachu fedhe irratti waajiba (dirqama). Wuduâ€™uni dirqama taâ€™uu ragaalee agarsiisan keessaa:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ
وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ﴾

â€œYaa warra amantan! Yommuu gara salaataa kaatan, fuula keessan, harka keessan hanga ciqileetti dhiqaa. Mataa keessanis haxaawaa, miila keessanis hanga koronyootti (kiyyootti) [dhiqaa].â€ Suuratu Al-Maaâ€™idah 5:6

Ergamaan Rabbiis (sallallahu aleih wassallam) akkana jedhanii jiru: â€œRabbiin salaata xahaaraa malee hin qeebaluâ€ Sahih Muslim 224

Ammas ni jedhan: â€œRabbiin nama hadasa raawwate (fincaaâ€™e ykn sagaraa bahe ykn dhuufe) irraa salaata hin qeebalu hanga wuduâ€™atutti maleeâ€ Sahih Muslim 223

Kana ilaachisee Muslimoota irraa eenyullee wal hin dhabne. Kanaafu, wuduâ€™uni karaa godhamuun Qurâ€™aan, Sunnah fi ijmaâ€™an mirkanaaâ€™e jiraa jechuudha.

Faydaalee Wuduâ€™aa keessaa garii:

1-Wuduâ€™uni walakkaa iimaanaka akka taâ€™etti ilaallama: akkuma hadiisa Abi Maalik Al-Ashaâ€™aariyy gabaase keessatti dhufe: Ergamaan Rabbii (sallallahu aleih wassallam) akkana jedhan: â€œQulqullinni walakkaa iimaanatiâ€ Sahih Muslim 223

2-Wuduâ€™uni dilii (cubbuu) xixxiqoo ni haxaawa- Abu Hureyraan akka gabaasetti Ergamaan Rabbii (sallallahu aleih wassallam) akkana jedhan: â€œYommuu Muslimni yookiin Muâ€™minni wuduâ€™atu, fuula isaa dhiqatu, cubbuun inni ilaale hundi fuula isaa irraabishaan ykn copha bishaanii dhumaa waliin bahu. Yommuu harka isaa lamaan dhiqatu, cubbuun harki isaa qabe hundi bishaan ykn copha bishaanii dhumaa waliin bahu. Yommuu miila isaa lamaan dhiqatu cubbuun miilti isaa itti deemte hundi bishaan waliin ykn copha bishaanii dhumaa waliin bahu,

hanga badii irraa qulqulluu taâ€™utti.â€¢[Sahih Muslim 244](#)

Hadiisa Usmaan gabaase keessatti: Ergamaan Rabbii (sallallahu aleyh wassallam) akkana jedhan: **Namni wuduâ€™a akka kiyyaa kanatti wuduâ€™atee ergasii osoo nafsee isaatti homaa hin hasaasin rakaâ€™aa lamaa salaate, dilii (cubbuu) isaa irraa wanti darbe isaaf araaramamaâ€¢** [Sahih Muslim 226](#), Sahih Al-Bukhaari 6433

3-Wuduâ€™uni sadarka gabricha olkaasa- Abu Hureyraan akka gabaasetti Nabiyyiin (SAW) akkana jedhan: â€œWanta Rabbiin diliit ittiin haxaawu fi sadarkaalee ittiin olkaasu isinitti agarsiisuu?â€¢ Isaanis (sahaabonis) ni jedhan: â€œEeyyen, Yaa Ergamaa Rabbii!â€¢Nabiyyinis ni jedhan: â€œHaala ulfaataa keessatti wuduâ€™a bareechisuu fi guutuu, gara masjiidaa tarkaanfi baayâ€™isuu, salaata booda salaata biraaxa (qabannaa cimaadha).â€¢ [Sahih Muslim 251](#)

4-Wuduâ€™unni karaa gara Jannataatti nama geessudha- Abu Hureeyraan (RA) akka gabaasetti Nabiyyiin (SAW) Bilaaliin akkana jedhan: Yaa Bilaal! Hojii hundarra gaarii Islaama keessatti hojjatte mee natti himi, ani Jannata keessatti sagalee kophee keeti fuuldura kiyatti dhagayee jira waan taâ€™eef.â€¢Innis ni jedhe, â€œNa biratti hojii hundarra gatii qaba jedhee yaadu hin hojanne hojii kana yoo taâ€™e malee: saâ€™aati halkanii ykn guyyaa keessatti hin wuduâ€™adhu wuduâ€™a kanaan hanga naaf katabame kan salaatu yoo taâ€™e malee.â€¢[Sahih Al-Bukhaari 1149](#)

Uqbah ibn Aamir akka gabaasetti, Ergamaan Rabbii (sallallahu aleyh wassallam) akkana jedhan: **â€œNamni wuduâ€™atee wuduâ€™a isaa bareechisee ergasii qalbii fi fuula isaatiin itti garagalee rakaâ€™a lama salaate, Jannani isaaf dirqama taate.â€¢** [Sahih Muslim 234](#)

Akkaataa wuduâ€™aa kutaa itti aanu keessatti ni ilaalla. In sha Allah.

Date Created

November 1, 2020

Author

admin